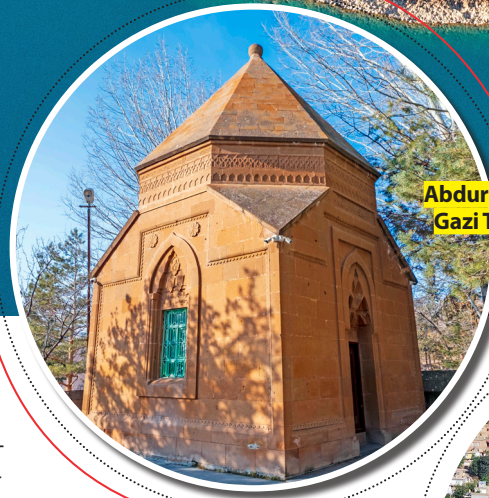

VAN GÖLÜ'NÜN SESSİZ HAZİNESİ: BİTLİS

Doğu Anadolu'nun en kadim şehirlerinden biri olan Bitlis, ilk bakışta sarp dağların arasına gizlenmiş sakin bir kent gibi görünse de, her adımında binlerce yıllık bir medeniyetin izlerini taşıyor.

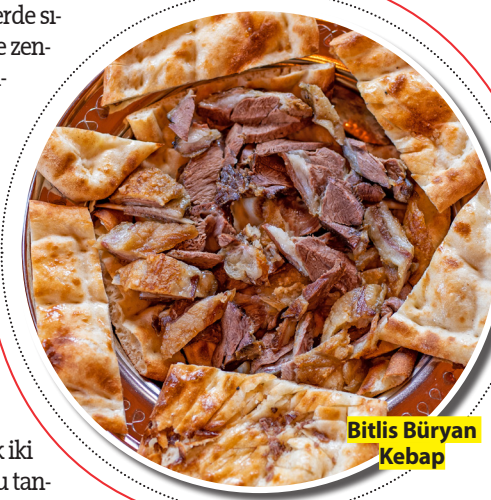
Safak Güven

Abdurrahman Gazi Türbesi

Bitlis Seyir Tepesi

Bitlis Büryan Kebap

Bitlis Sofrasının imza tabağı: Beşminare

Bitlis Nemrut Krater gölü

le değil, dini ve mimari mirasıyla da önemli bir şehir olduğunu ortaya koyuyor.

NEMRUT KRATER GÖLÜ

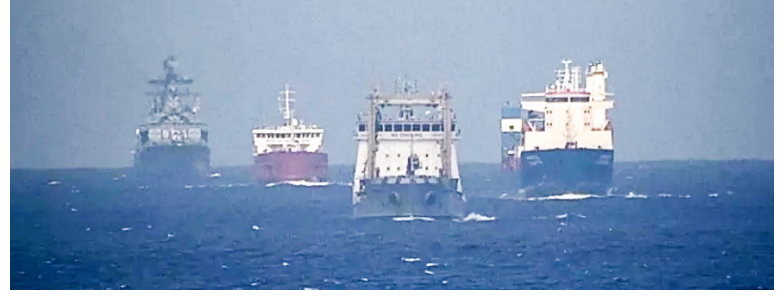
Bitlis denildiğinde akla gelen en büyüleyici doğal güzelliklerden biri hiç kuşkusuz Nemrut Krater Gölü. Tatvan ilçesi sınırlarında bulunan bu doğal harikası, dünyanın ikinci, Türkiye'nin ise en büyük krater gölü olarak biliniyor. Yaklaşık 2 bin 250 metre rakımda yer alan kraterde sıcak ve soğuk göller, buhar bacaları ve zengin bitki örtüsü aynı alan içinde görülebiliyor. Volkanik oluşumu ve eşsiz manzarasıyla Nemrut Krateri, sadece Bitlis'in değil, Türkiye'nin en etkileyici doğal destinasyonlarından biri.

BİTLİS MUTFAĞI: ATEŞİN VE EMEĞİN SOFRASI

Bitlis mutfağı, sert coğrafyanın insanına güç veren, emek isteyen tarifiyle öne çıkıyor. Şehrin simgesi haline gelen Büryan Kebabı, yaklaşık iki buçuk metre derinliğindeki özel kuyu tandırda yalnızca etin kendi buharıyla pişiriliyor. Sabahın erken saatlerinde tükenen bu eşsiz lezzetin en yakın arkadaşı ise kemik suyundan hazırlanan Avşor Çorbası. Bitlislilerin "uyku bölen çorba" dediği bu geleneksel tat, güne enerjik başlamanın en lezzetli yolu olarak görülüyor. Yöre mutfağında ayrıca Çiğer Taplaması, sarımsaklı yoğurtla servis edilen Katıklı Dolma, kurut yoğurduyla hazırlanan besleyici Keledoş ve düğün sofralarının vazgeçilmez olan Helise de mutlaka tadılması gereken lezzetler arasında yer alıyor. Bu yemekler yalnızca karnın doyurmuyor; Bitlis'in misafirperverliğini ve köklü mutfak kültürünü de sofralara taşıyor. Bitlis, yalnızca tarihi eserleriyle değil; vadiler arasına gizlenmiş şehir dokusu, Van Gölü kıyısındaki kültürel mirası, Nemrut Krateri'nin büyüleyici manzarası ve yüzyıllardır yaşatılan mutfak geleneğiyle keşfedilmeyi fazlasıyla hak ediyor. Bu şehirde gezerken taşlar konuşuyor, göller hikâye anlatıyor ve her sokak Anadolu'nun binlerce yıllık hafızasına açılan yeni bir kapıya dönüşüyor. Doğu'nun kalbinde saklanan bu kadim şehir, rotasını tarihe ve doğaya çeviren herkes için unutulmaz bir durak olmaya devam ediyor.

'Suriye Ekspresi' gemileri görüntülendi

RUSYA AKDENİZ'E DÖNDÜ

Yaptırım altındaki yük ve tanker gemilerinin de aralarında bulunduğu ve bir destroyerin eşlik ettiği dört Rus gemisi, 27 Ağustos'ta Cebelitarık üzerinden Akdeniz'e girdi.

Rus donanması, haziran sonuna Akdeniz'den ayrılmasının ardından yaklaşık iki ay sonra bölgeye geri döndü. Askeri kaynaklara göre bu, Rusya'nın 2013'ten bu yana Akdeniz'deki deniz varlığında yaşanan ilk kesinti oldu.

Üst düzey bir Avrupalı askeri kaynak, Rusya'nın "Suriye Ekspresi" olarak bilinen deniz lojistik ağına ait gemilerin pazartesi günü Suriye'nin Tartus Limanı'na ulaştığını söyledi. Konvoyda yaptırım uygulanan Sparta adlı kargo gemisi, General Skobelev adlı tanker ve Akademik Pashin adlı ikmal gemisinin yanı sıra Admiral Levchenko destroyeri yer aldı. "Suriye Ekspresi", Rusya'nın askeri malzeme, silah ve ekipmanı Rus limanları ile Tartus arasında taşıyan lojistik ağına verilen isim. Ağ, Rusya'nın 2015'te Suriye'ye müdahalesinden bu yana kullanılıyor.

RUS GEMİLERİNE AVRUPA'DAN SIKI TAKIP

Rus gemileri, Cebelitarık Boğazı'ndan geçtikten sonra Avrupa ülkeleri tarafından yakından takip edildi. İtalyan Carabinieri'ye ait bir fırkateyn, konvoyu Orta Akdeniz'de izledi. İngiltere de Manş Denizi'nden geçen Rus gemilerini takip etmek üzere üç savaş gemisi görevlendirdi. MarineTraffic verilerine göre Rus gemileri, Cebelitarık Boğazı'ndan geçmeden

önce otomatik tanımlama sistemi (AIS) transponderlarını kapattı. AIS, gemilerin kimlik, konum, hız ve rota bilgilerini otomatik olarak yayınlıyor. Avrupalı askeri kaynak, Rusya'nın Suriye Ekspresi gemilerinin AIS sistemlerini son aylarda geçmişe göre daha sık kapattığını ve uygulamanın neredeyse "sistematik" hale geldiğini söyledi.

RUSYA TARTUS'TAKİ VARLIĞINI SÜRDÜRÜYOR

Tartus, Rusya'nın eski Sovyetler Birliği toprakları dışındaki tek deniz üssü ve Akdeniz'deki ana ikmal ve bakım noktası.

Esad rejiminin Aralık 2024'te devrilmesinin ardından Rus savaş gemileri Tartus'tan ayrılmıştı. Ancak Suriye ve Rusya, ağustos ayında Moskova'nın Tartus Deniz Üssü ve Hmeymim Hava Üssü'ndeki varlığını sürdürmesine yönelik bir anlaşmaya vardı.

Suriye yönetimi, iki üssün yeni düzenlemeler kapsamında "ortak eğitim ve kapasite geliştirme merkezleri" olarak kullanılacağını açıkladı.

Avrupalı askeri kaynak ise Rusya'nın Akdeniz'deki varlığını sürdürmesini zorlaştıran faktörler arasında donanmasının yaşanan filosunu, gölge filoya yönelik Avrupa yaptırımlarını ve Ukrayna'nın Karadeniz Filosu'na yönelik saldırılarını gösterdi.

Akdeniz'i yenilenebilir enerji üssüne dönüştüren

682 MİLYAR EURO'LUK HAMLE

Akdeniz genelinde toplam 552 GW'dan fazla büyük ölçekli güneş ve rüzgâr enerjisi projesi duyuruldu ya da halihazırda geliştiriliyor.

Akdeniz, kendisini bir temiz enerji merkezi haline getirmek için dikkat çekici bir potansiyele sahip. Global Integrated Power Tracker verilerine göre bölgede duyurulmuş veya geliştirilmekte olan toplam 552 GW'lık büyük ölçekli güneş ve rüzgâr enerjisi projesi bulunuyor. Bu projeler yaklaşık 682,79 milyar euro'luk yatırım anlamına geliyor. Bu kapasite, ABD'nin planladığı toplam elektrik üretim kapasitesini bile geride bırakıyor. Antalya'da düzenlenecek COP31 İklim Zirvesi öncesinde bu tablo önemli bir başarı olarak görülüyor.

GÜNEŞ VE RÜZGAR PATLAMASI

Planlanan projelerin üçte ikisi, yani 361,3 GW'lık bölümünün 2030'a kadar faaliyete geçmesi hedefleniyor. Bu gerçekleşirse bölgenin faal güneş ve rüzgâr kapasitesi yüzde 43 artacak. Bu miktar mevcut elektrik üretim kapasitesinin üçte birine denk geliyor. Global Energy Monitor raporu, kapasitenin bölgesel hedeflere ulaşmak için hâlâ yetersiz olduğunu belirtse de hükümetlerin iddialı politikalar uyguladığını dikkat çekiyor.

İSPANYA LİDERLİĞİ

İspanya, Avrupa'nın yenilenebilir enerji dönüşümünde öne çıkıyor. Ülke, planlanan güneş projelerinde 108,8 GW ile ilk, rüzgârda ise 56,6 GW ile üçüncü sırada. Geçen yıl elektriğinin yüzde 75'ini temiz kaynaklardan üreten İspanya, fosil yakıt fiyatlarının etkisini yüzde 75 azalttı. Bu yatırımlar sayesinde haneler ayda ortalama 10 euro tasarruf ediyor. Analist Chris Rosslove, elektrik şebekelerinin ve batarya kapasitesinin güçlendirilmesinin İspanya'yı fosil yakıtlardan tamamen kurtarabileceğini vurguluyor.

KUZAY AFRİKA'DA MISIR

Mısır da öne çıkan bir lider; yaklaşık 100 GW'lık proje boru hattına sahip. Bunun 37,7 GW'ı doğrudan yeşil hidrojen uygulamalarına bağlı. Mısır'ı Yunanistan, İtalya, Fas, Fransa ve Batı Sahra izliyor. COP31, bugüne kadar kaydedilen ilerlemeyi sergilemek ve yeni adımlar atmak için önemli bir fırsat sunuyor. Avrupa'nın enerji şebekesindeki engellerin aşılması, planlanan kapasitenin ne kadarının hayata geçirilebileceğini belirleyecek.

